ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА

№ 31.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZEDOWA.

Вильна. ***ВТОРНИКЪ****, 22-го Апрѣля.* — **1847** — *Wilno.* ***WTOREK****, 22-go Kwietnia.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 16-го Апрѣля.

Высочайшимъ Приказомъ, 1-го Апрѣля, по Вѣдомству Министерства Государственныхъ Имуществъ, производятся за выслугу лѣтъ: Гродненской Губерніи: Изъ Надворныхъ въ Коллежскіе Совѣтники, Люстраторъ *Шумовичъ*; изъ Коллежскихъ Ассессоровъ въ Надворные Совѣтники: Губернскій Люстраторъ *Саковичъ*; изъ Коллежскихъ Секретарей въ Титулярные Совѣтники: Окружные Начальники: Бѣльскій *Шпицбергъ* и Волковыскій *Лоба-Скочинскій*; Палаты Контролеръ *Маньковскій*; изъ Губернскихъ въ Коллежскіе Секретари: Временные Люстраторы: *Константиновъ* и *Вашклевичъ*, Палаты Чиновникъ особыхъ порученій *Вольскій*; изъ Коллежскихъ Регистраторовъ въ Губернскіе Секретари: Люстраторъ *Фижинъ*, Палаты Столоначальники: *Тальгеймъ* и *Павловичъ*, исправляющіе должности: Контролеровъ: *Жейма* и *Баровскій*, Бухгалтера. *Грабовецкій*, Помощниковъ: Контролера, *Доливо-Добровольскій*, и Бухгалтера, *Фальскій*, Помощникъ Столоначальника *Денисевичъ*, и Переводчикъ *Даниловичъ*.

— Высочайшимъ Приказомъ Правительствующаго Сената, 7-го Марта, пожалованы въ Коллежскіе Регистраторы: Столоначальникъ Виленскаго Губернскаго Правленія *Довять*, Помощникъ Столоначальника того же Правленія *Марциновскій*, и состоящій въ Виленскомъ Дворянскомъ Собраніи *Величко*.

—

Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Экономіи и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ представленіе Министра Финансовъ объ отдѣленіи изъ размѣннаго капитала Экспедиціи кредитныхъ билетовъ до 30 м. р. сер. на покупку публичныхъ фондовъ и признавая и съ своей стороны мѣру сію полезною, такъ какъ она раскрываетъ удобное и надежное средство отъ размѣннаго столь огромнаго капитала (слишкомъ 114 м. р. сер.), остававшагося доселѣ мертвымъ, извлечь значительныя для Государства выгоды, не встрѣчаетъ никакого препятствія къ допущенію оной, съ тѣмъ только условіемъ, чтобы означенныя выгоды были обращаемы исключительно на погашеніе разныхъ Государственныхъ долговъ. Въ семъ видѣ мѣра сія представитъ слѣдующіе результаты: во 1-хъ, размѣнный капиталъ, въ установленномъ количествѣ своемъ, нисколько не уменьшится, но только часть звонкой онаго монеты замѣнится столь же твердыми, равно цѣнными и сверхъ того приносящими постоянный доходъ, фондами, которые пользуются въ Европѣ все-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 16-go Kwietnia.

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 1-go Kwietnia, w Wydziale Ministeryum Dóbr Państwa, za wysługę lat, Najłaskawiéj mianowani: Gubernii Grodzieńskiéj: Lustrator, Radzca Dworu *Szumowicz*, Radzcą Kollegialnym; Gubernialny Lustrator, Kollegialny Assesor *Sakowicz*, Radzcą Dworu; Kollegialni Sekretarze Radzcami Honorowymi: Okręgowi Naczelnicy Powiatów: Bielskiego *Szpicberg*, i Wołkowyskiego *Łoba-Skoczyń ki*, i Kontroler Izby *M ńkowski*; Sekretarze Gubernialni Kollegialnymi: Czasowi Lustratorowie: *Konstantynow* i *Waszklewicz*, oraz Urzędnik do szczególnych poleceń Izby *Wolski*; Kollegialni Regestratorowie Gubernialnymi Sekretarzami: Lustrator *Fiżan*, Naczelnicy Stołów Izby: *Talheim* i *Pawłowicz*; sprawujący obowiązki: Kontrollerów: *Żejma* i *Barowski*, Buchhaltera, *Grabowiecki*, Pomocników: Kontrolera, *Doliwo-Dobrowolski*, i Buchhaltera *Falski*, oraz Pomocnik Naczelnika Stołu *Denisewicz*, i Tranzlator *Daniłowicz*.

— Przez Ukaz Rządzącego Senatu, 7-go Marca, mianowani Kollegialnymi Regestratorami: Naczelnik Stołu Wileńskiego Rządu Gubernialnego *Dowiat*, Pomocnik Naczelnika Stołu *Marcinowski*, i zostający w Wileńskiéj Dworzańskiéj Deputacyi *Wieliczko*.

—

Rada Państwa, w Departamencie Ekonomii i na Ogólném Zgromadzeniu, rozpatrzywszy przedstawienie Ministra Skarbu o oddzieleniu od zamiennego kapitału Expedycyi kredytowych biletów około 30,000,000 rubli srébrem dla nabycia publicznych papierów (fonds), i uznając ze swojéj też strony środek ten za pożyteczny, gdyż przezeń nastręcza się wygodny i bezpieczny sposób, z zamiennego tak ogromnego kapitału (przeszło 114 millionów r. sr.), który dotąd zostawał bez użytku, wyciągnienia znacznych dla Państwa korzyści, nie znajduje żadnéj do zezwolenia na to przeszkody, z tym jednakże warunkiem, aby rzeczone korzyści użyte zostały wyłącznie na umorzenie różnych długów krajowych. W tym względzie środek ten przynosi następne korzyści: 1) zamienny kapitał bynajmniéj się nie zmniejszy w przepisanéj swojéj ilości, ale tylko część brzęczącéj jego monety zamieni się na również stałe i jednakiéj wartości, a nadto przynoszące ciągły dochód, papiery publiczne, które używają w Europie powszechnego kredytu; 2) massa brzęczącéj monety zamiennego naszego kapitału, nawet po oddzieleniu z niego przeznaczo-

общимъ кредитомъ; во 2-хъ, масса звонкихъ денегъ размѣннаго нашего капитала, и за отдѣленіемъ изъ него предназначаемой на покупку фондовъ части, столь еще огромна, что, судя по опыту и по примѣрамъ заграничныхъ Банковъ, не можетъ не обнадеживать безостановочнаго размѣна кредитныхъ билетовъ; но если бы и возникла надобность въ умноженіи количества звонкой монеты размѣннаго капитала, то упомянутые фонды представляютъ къ тому все удобство безостановочною продажею оныхъ, за наличныя деньги; и въ 3 хъ, употребленіе могущихъ послѣдовать отъ подобной операціи выгодъ исключительно на погашеніе Государственныхъ долговъ, обѣщаетъ Правительству новые способы къ удовлетворенію другихъ лежащихъ на немъ обязательствъ, и слѣдственно соразмѣрное облегченіе въ тягостяхъ народныхъ.— По симъ уваженіямъ Государственный Совѣтъ мнѣніемъ, Высочайше утвержденнымъ въ 31 й день Марта, положилъ: 1) Изъ установленнаго VII-ю и XVII-ю статьями Высочайшаго Манифеста 1-го Іюня 1843 года особаго капитала для обмѣна кредитныхъ билетовъ на звонкія деньги отдѣлить до тридцати милліоновъ рублей серебромъ на постепенное пріобрѣтеніе покупкою публичныхъ фондовъ, Россійскихъ и иностранныхъ, здѣсь и за границею. 2) Фонды сіи, по мѣрѣ пріобрѣтенія ихъ, причислять къ означенному капиталу въ суммѣ, на покупку ихъ употребленной, и хранить вмѣстѣ съ наличными деньгами. 3) Интересы или непрерывный доходъ (*rente*), приносимый сими фондами, а равно и всѣ вообще выгоды отъ сей операціи, обращать на погашеніе внѣшнихъ и внутреннихъ Государственныхъ долговъ; въ случаѣ же пониженія купленныхъ фондовъ до 2-хъ или 3% противу цѣны, по которой оные пріобрѣтены покупкою, часть упомянутаго дохода причислять къ размѣнному капиталу, до уравненія съ покупною цѣною, обращая за тѣмъ лишь остатокъ тѣхъ доходовъ на погашеніе Государственныхъ долговъ. 4) Если для обмѣна кредитныхъ билетовъ будетъ предвидѣться надобность въ увеличеніи количества звонкой монеты размѣннаго капитала, то купленные фонды обращать немедленно въ наличныя деньги продажею ихъ на Европейскихъ биржахъ. 5) Буде бы, при продажѣ какой-либо части фондовъ или выкупѣ оныхъ по тиражу, выручено было менѣе той цѣны, въ которой они числились въ размѣнномъ капиталѣ, то недостающую сумму дополнять также изъ полученнаго вообще съ нихъ непрерывнаго дохода, а въ случаѣ недостатка онаго, изъ Государственнаго Казначейства.

nej na zakupienie papierów cząstki, jest jeszcze tak ogromna, że sądząc z doświadczenia i z przykładów zagranicznych Banków, nie może nie czynić otuchy niezwłocznej wymiany kredytowych biletów; a jeśliby nawet i wynikła potrzeba powiększenia ilości brzęczącej monety zamiennego kapitału, tedy rzeczone papiery przedstawiają do tego wszelką łatwość przez niezwłoczne onych sprzedanie za gotowe pieniędze, i 3) użycie mogących wypłynąć z takowéj operacyi korzyści, wyłącznie na umorzenie długów krajowych, obiecuje Rządowi nowe zrodła zaspokojenia innych na nim ciążących zobowiązań, a następnie stosowne ulżenie publicznych ciężarów.— Z tych uwag Rada Państwa uchwałą, Najwyżéj 31 Marca zatwierdzoną, postanowiła: 1) Od ustanowionego na zasadzie VII i XVII artykułów Najwyższego Manifestu 1 Czerwca 1843 r. osobnego kapitału dla wymiany kredytowych biletów na brzęczącą monetę, oddzielić około 30 millionów rubli srebrem na stopniowe nabycie przez kupno publicznych papierów, Rossyjskich i obcych, tu i za granicą. 2) Papiery te, w miarę onych nabycia, zaliczać do rzeczonego kapitału w summie, na ich kupno użytéj, i chować wraz z gotowemi pieniędzmi. 3) Procenta, czyli ciągły dochod (rente) od tych papierów, jako też i wszystkie w ogólności korzyści z téj operacyi wynikłe, obracać na umorzenie zewnętrznych i wewnętrznych długów Państwa; w razie zaś zniżenia się kupionych papierów o 2 lub 3 procenty, względem ceny za jaką zostały kupione, część rzeczonego dochodu zaliczać do zamiennego kapitału, do wysokości rzeczonéj ceny kupnéj, obracając przeto tylko pozostałość tych dochodów na umorzenie długów krajowych. 4) Jeśli dla wymiany biletów kredytowych wyniknie potrzeba powiększenia ilości brzęczącéj monety zamiennego kapitału, tedy kupione papiery zamienić niezwłocznie na gotowe pieniądze, przedając je na giełdach Europejskich. 5) Jeśliby, przy sprzedaniu jakiejś części owych papierów, lub przy ich wykupieniu w skutek wylosowania, otrzymano za nie mniejszą cenę od téj, w jakiéj się one liczyły w kapitale zamiennym, tedy brakującą summę uzupełnić także z otrzymanego z nich ogólnego ciągłego dochodu, a w razie kiedy i tego stawać nie będzie, z Podskarbstwa Państwa.

25-го Марта, скончался въ С. Петербургѣ одинъ изъ ветерановъ Русскаго Флота, Членъ Адмиралтействъ-Совѣта, Адмиралъ *Огильви*, на 82 году отъ роду.

— 3-го Апрѣля скончался, въ С. Петербургѣ, Статсъ-Секретарь, Тайный Совѣтникъ Михаилъ Андреевичъ *Балугьянскій*.

Dnia 25-go z. m. zakończył w Petersburgu życie jeden z weteranów floty Rossyjskiéj, Członek Rady Admiralicyi, Admirał *Ogilwi*, w wieku lat 82.

— Dnia 3 go Kwietnia, zakończył życie w Petersburgu, Sekretarz Stanu, Radzca Tajny, Michał syn Andrzeja *Baługiański*.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Пруссія.

Берлинъ, 11 *Апрѣля*.

Окончаніе рѣчи, произнесенной Его Величествомъ Королемъ Прусскимъ при открытіи соединеннаго сейма въ Берлинѣ.

„Обращаю опечаленный взоръ отъ заблужденій немногихъ къ цѣлому моего народа. Тамъ проясняется взоръ мой въ радостныхъ слезахъ, тамъ, господа, нахожу я утѣшеніе во всѣхъ тяжкихъ испытаніяхъ правленія. Мой народъ все еще старый, христіанскій, честный, вѣрный, храбрый народъ, который сражался въ битвахъ отцовъ моихъ и почтенныя качества котораго только возросли съ величіемъ и славою отечества,—народъ, который нѣкогда, въ дни скорби, соединялся, какъ не соединялся ни одинъ другой народъ, съ королемъ-отцомъ своимъ и потомъ какъ-бы несъ его на своихъ плечахъ отъ побѣды къ побѣдѣ,— народъ, господа, который часто искушали искусствомъ обольщенія, но всегда находили вѣрнымъ. Да! онъ уже выходитъ чистымъ изъ самыхъ сильныхъ испытаній, и дерзкая игра, христіанствомъ, злоупотребленіе религіею, какъ средствомъ переворота, болѣе и болѣе является предъ нимъ въ настоящемъ видѣ своемъ, въ видѣ оскорбленія святыни и приближается къ концу.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Prussy.

Berlin, 11 *kwietnia*

Dokończenie mowy, mianéj przez Najjaśniejszego Króla Pruskiego przy otwarciu połączonego Sejmu w Berlinie.

„Odwracam zasmucone spojrzenie od błędów małéj liczby, ku ogółowi ludu mojego. Tam-to ono rozjaśnia się we łzach radości, tam, Panowie, jest pociecha dla mnie. Lud mój jest jeszcze dawnym, chrześciańskim ludem; ludem prawym, wiernym, walecznym, który wygrywał bitwy ojców moich, i którego chlubne przymioty wzrastały tylko z wielkością i chwałą ojczyzny; który niegdyś, jak żaden inny, połączył się w dniach utrapienia ze swoim ojcowskim Monarchą, i jakby na ramionach swoich niósł go wtedy ze zwycięztw do zwycięztw; lud, Panowie moi, często doświadczany podszeptami ułudy, ale zawsze niezachwiany i wierny. Wyjdzie też on niepokalanym z najtrudniejszéj z tych wszystkich próby. Albowiem bezczelna igraszka z chrystyanizmem, nadużywanie religii za środek do naruszenia porządku, poznawane są coraz bardziéj w swéj istotnéj postaci jako świętokradztwo, i blizkie są swego upadku. Niezachwiane też zaufanie moje w wierności ludu mego, jako najpewniejszym środku ugaszenia téj zgubnéj pożogi, było mi zawsze wynagrodzone

Притомъ, мое твердое упованіе на вѣрность народа, какъ на самое надежное средство къ потушенію возжигаемаго пожара, до сихъ поръ вполнѣ вознаграждалось какъ старшими, такъ и младшими сынами прусскаго отечества даже тамъ, гдѣ говорятъ не тѣмъ языкомъ, какимъ здѣсь.

,,И такъ, слушайте, благородные господа и вѣрные чины, и да возможетъ узнать объ этомъ чрезъ васъ Пруссія: всѣ оскорбленія, которымъ, въ теченіе семи лѣтъ, подвергались я и мое правительство, отдаю а на судъ моему народу! всѣ оскорбительныя испытанія, которыя, быть можетъ, еще предстоятъ мнѣ, напередъ отдаю на судъ ему же! Народъ мой знаетъ мое сердце, мою вѣрность и любовь къ нему, и привязанъ ко мнѣ любовью и вѣрностью: мой народъ не желаетъ соправленія представителей, ослабленія величества, раздѣла верховной власти, сокрушенія полновластія своихъ королей, которые положили основаніе его исторіи, его свободѣ, его благосостоянію, и которые одни могутъ защитить его драгоцѣннѣйшія пріобрѣтенія, и — милостивъ Богъ — станутъ защищать ихъ, какъ защищали доселѣ. Но знайте, господа: я читаю чувствованія народа не въ воротахъ изъ зелени и не въ радостныхъ восклицаніяхъ праздн.ства, еще менѣе въ похвалѣ и порицаніи журналовъ, или въ опасныхъ, иногда преступныхъ требованіяхъ нѣкоторыхъ адресовъ, доходящихъ до трона, до чиновъ или до кого бы то ни было: напротивъ, я читалъ ихъ своими глазами въ трогательной благодарности людей за едва-обѣщанныя, едва-начатыя благодѣянія здѣсь, гдѣ широкія полосы земли стояли подъ водою, тамъ, гдѣ люди едва оправлялись отъ голода; въ ихъ прекрасной радости, въ ихъ увлаженныхъ слезами глазахъ читалъ я эти чувства три года назадъ, при чудесномъ спасеніи жизни королевы и моей жизни! Тутъ истина — и въ словахъ моихъ истина, когда я говорю: это превосходный народъ! И я вполнѣ чувствую счастіе стоять во главѣ такого народа. Ваши сердца поймутъ меня и согласятся со мною, когда въ этотъ великій часъ, я со всею убѣдительностью воззову къ вамъ: покажите себя достойными этого народа!

,,Свѣтлѣйшіе, благородные князья, графы и господа! Изъ положенія, въ какое мой законъ ставитъ васъ на соединенномъ сеймѣ, вы узнали конечно мое намѣреніе, чтобъ положеніе это было положеніемъ достойнымъ, соотвѣтствующимъ понятію о германскомъ господствѣ (*Herrenstand*), полезнымъ для блага цѣлаго. Вѣрю вамъ, что въ этотъ часъ и въ эти дни, вы глубоко чувствуете, что значитъ быть первыми изъ націи и чего требуетъ такое первенство. Вы наградите мое довѣріе.

,,Вы, чины дворянства, городовъ и сельскихъ общинъ, проникнуты, — въ чемъ я твердо увѣренъ, — истиною, что, въ этотъ часъ и въ эти дни, вы первые изъ вашихъ сословій, а потому и хранители ихъ древней славы! Взгляните на этотъ тронъ. Ваши и мои отцы, многіе изъ васъ и изъ членовъ моего дома и самъ я сражались за его сохраненіе, за его спасеніе, за его честь, за жизнь отечества. Богъ былъ съ нами! Теперь рѣчь идетъ о новой битвѣ за тѣ же высокія блага, о битвѣ мирной, правда, но которая ни на волосъ не маловажнѣе тѣхъ битвъ на открытомъ полѣ. И Богъ опять будетъ съ нами, потому что эта битва противъ злыхъ стремленій вѣка. Ваше единодушіе со мною, ваше признаніе на дѣлѣ въ желаніи помогать мнѣ въ укрѣпленіи и оплодотвореніи болѣе и болѣе почвы права (настоящей пашни королей), сдѣлаютъ этотъ сеймъ выиграннымъ генеральнымъ сраженіемъ противъ того злонамѣреннаго, беззаконнаго, огорчающаго и оскверняющаго Германію образа дѣйствій, и сдѣлаютъ это къ славѣ отечества, къ вашей славѣ и къ удовольствію народа.

,,Вѣрные чины дворянства! будьте, какъ прежде, такъ теперь и впредь, первыми въ ряду слѣдующихъ за гогенцоллернскимъ знаменемъ, которое, вотъ уже скоро четыре съ половиною столѣтія, предшествуетъ въ этихъ странахъ всякой чести. Вы, чины городовъ, докажите нынѣ всему свѣту, что разумъ, большую массу котораго вы гордитесь представлять собою, у насъ прямой, истинный, облагороженный религіею и нравственностію, разумъ, руководимый любовью къ отечеству и королю. Вы же, вѣрные представители сельскихъ общинъ, вы и сословіе ваше никогда не бываете послѣдними, если нужно ,,съ Богомъ за короля и отечество", въ войнѣ ли то будетъ, или въ мирѣ. Внемлите же голосу вашего короля, взывающаго къ вамъ теперь: ,,это нужно опять!"

sowicie, nie tylko przez starszych, lecz i przez młodszych synów naszéj Prusskiéj ojczyzny, tam nawet, gdzie mówią innym jak tutaj językiem.

,,Dla tego słuchajcie mię, szlachetni Panowie i wierne Stany, a przez was, niech się dowie kraj cały. Od wszystkich niegodziwości, na jakie ja i mój rząd od lat siedmiu wystawieni jesteśmy, odwołuję się do ludu mego! Od wszelkich przykrych doświadczeń, jakie mię może jeszcze oczekują w przyszłości, odwołuję się zgóry do mojego ludu! Mój lud zna serce moje, moję wierność i miłość ku niemu, i nawzajem miłością ku mnie i wiernością odpłaca. Mój lud nie chce spółrządu reprezentantów, osłabienia monarchizmu, podziału najwyższéj władzy, uszczerbku samowładztwa swych Królów, którzy mu jego historyą, jego swobody, jego dobry byt ustalili, i którzy jedynie tylko mogą mu zabezpieczyć jego najdroższe nabytki, i zabezpieczą je, za łaską Bożą, jak dotąd. Ale wiedźcie Panowie moi że ja uczuć ludu mojego nie czytam w tryumfalnych bramach, ani w radośnych okrzykach, tém mniéj jeszcze w pochwałach i naganach dzienników, lub w niebezpiecznych i niekiedy nawet występnych wymaganiach pewnych adressów, czy te do Tronu, do Stanów, lub gdzie indziéj podane będą; ale czytałem je mojemi oczyma we wzruszających dziękczynieniach ludzi, za ledwo zapowiedziane, ledwo rozpoczęte dobrodziejstwa, tam, gdzie obszerne niwy stały pod wodą, tam, gdzie ludzie zaledwie z głodu przychodzili do życia; czytałem je w ich pięknéj radości, w ich zwilżonych oczach przed trzema laty, przy cudownêm ocaleniu życia mego i Królowéj! Tam jest prawda — i w moich słowach jest prawda, kiedy mówię: to jest wielki lud! I ja czuję całe szczęście z przewodniczenia temu ludowi! I wasze serca pojmą mnie i zgodzą się ze mną, kiedy w téj wielkiéj chwili najuroczyściéj się do was odezwę: okażcie się godnymi tego ludu!

,,JJ. OO. szlachetni Xiążęta, Hrabiowie i Panowie! W stanowisku, jakie dane przezemnie prawo wyznaczyło wam na tym Połączonym Sejmie, uznacie mój zamiar, aby uczynić je godném, odpowiedném pojęciom stanu Panów Niemieckich, i pożądaném dla dobra ogółu. Ufam, że w téj chwili i w tych dniach głęboko uczujecie, co-to jest być piérwszym w narodzie i czego wymaga takie piérwszeństwo. Odpowiecie mojemu zaufaniu."

,,Wy, Panowie moi z rycerstwa, miast i gmin, jesteście, czuję to mocno, przejęci tą prawdą, że w téj chwili i w tych dniach liczycie się do piérwszych z waszych Stanów, ale też, że przez to samo jesteście strażnikami dawnéj ich chwały. Spójrzyjcie na ten tron. Wasi i moi ojcowie, wielu z was i z pomiędzy Xiążąt mego domu, ja sam nawet, walczyliśmy za jego utrzymanie, za jego ocalenie, za jego honor, za życie ojczyzny. Bóg był z nami! Teraz rozpoczyna się nowa walka, o te same wysokie dobra; wprawdzie spokojna, ale starcia się jéj nie są o włos mniéj ważne jak owe na otwartém polu. I Bóg będzie znów z nami: gdyż to jest walka przeciw złym żądzom czasu. Wasza zgodność ze mną, wasza czynna chęć wspomożenia mnie w ustaleniu i użyźnianiu coraz bardziéj niwy prawa, (prawdziwéj niwy Królów), uczyni z tego Sejmu wygraną walną bitwę przeciw owym chytrym i bezprawnym, niepokojącym i hańbiącym Niemcy zabiegom, wygraną, przynoszącą wam i ojczyznie chwałę, a ludowi zadowolenie.

,,Moi Panowie Stanu Rycerskiego! Bądźcie jak przed wiekami, tak teraz i na przyszłość, piérwszymi zawsze do pójścia za sztandarem Hohenzollerów, który od pół piąta już wieku w tych krajach przewodniczy do wszelkich zaszczytów. I wy moi Panowie ze stanu miejskiego, przed całym teraz światem dajcie żywe świadectwo, że oświata, któréj największą massę ze słuszną chlubą reprezentujecie, jest u nas prawdziwą, przez wiarę i moralność uszlachetnioną, kierowaną miłością Króla i ojczyzny. A wy wierni Reprezentanci gmin miejskich! wy i stan wasz nie byliście nigdy ostatni, ilekroć potrzeba było: ,,*z Bogiem! za Króla i ojczyznę!*" czyli to w czasie wojny, czy w pokoju. Słuchajcież głosu Króla waszego, który woła dziś do was: ,,Teraz potrzeba znowu!"

„Въ моей монархіи, ни одно изъ трехъ сословій не возвышено и не унижено передъ другими. Всѣ они пользуются равно-важными правами и право-значащею честію, но каждое въ своихъ предѣлахъ, каждое въ своемъ разрядѣ. Вотъ возможное и разумное равенство, вотъ—свобода.

„Благородные господа и вѣрные чины!

„Еще одно слово о важномъ вопросѣ—да, я долженъ это сказать—о важномъ вопросѣ между трономъ и чинами. Покойный Король, по зрѣломъ размышленіи, призвалъ къ жизни составъ чиновъ въ историческо-германскомъ смыслѣ, и единственно въ этомъ смыслѣ продолжалъ я его созданіе. Проникнитесь, заклинаю васъ, духомъ этихъ древнихъ учрежденій. Вы, господа германскіе чины, въ древнемъ смыслѣ слова, т. е. прежде всего и существенно „представители и охранители собственныхъ правъ", правъ сословій, довѣріе которыхъ выслало несравненно-большую часть этого собранія. Но съ тѣмъ вмѣстѣ, вы призваны для отправленія правъ, признанныхъ за вами короною. Далѣе, вы имѣете добросовѣстно подавать коронѣ совѣты, которыхъ она отъ васъ *потребуетъ*. Наконецъ, вамъ предоставляется право подносить трону просьбы и жалобы, заимствованныя изъ вашего круга дѣйствій, изъ вашего круга зрѣнія, но не иначе, какъ по зрѣломъ обсужденіи ихъ.

„Таковы права, таковы обязанности германскихъ чиновъ, таково ваше высокое призваніе. Но, „быть представителями мнѣній", стараться о доставленіи вѣса мнѣніямъ школъ и вѣка—не ваше призваніе. Это не въ германскомъ духѣ и сверхъ того, совершенно-непримѣнимо къ благу цѣлаго, потому что необходимо ведетъ къ запутанности отношеній къ коронѣ, которая должна и можетъ править только по законамъ Бога и государства и по собственному свободному опредѣленію, а отнюдь не по волѣ большинства, если имя Пруссіи не должно скоро сдѣлаться однимъ пустымъ звукомъ въ Европѣ! Ясно сознавая свое положеніе и ваше призваніе и твердо рѣшившись во всѣхъ обстоятельствахъ дѣйствовать сообразно съ такимъ сознаніемъ, я вступилъ въ вашу среду и говорилъ вамъ съ царственною откровенностью. Съ тою же откровенностью, въ высшее доказательство моего искренняго довѣрія къ вамъ, благородные господа и вѣрные чины, даю вамъ теперь здѣсь мое королевское слово, что я не призвалъ бы васъ сюда, еслибъ имѣлъ хотя малѣйшее сомнѣніе, что вы хотите объяснять призваніе ваше инымъ образомъ и готовы принять на себя ролю такъ-называемыхъ народныхъ представителей. Я не сдѣлалъ бы этого, потому-что, по моему глубоко-искреннему убѣжденію, трону и государству былъ-бы нанесенъ тогда вредъ, и потому-что я почитаю своею первою обязанностію, при всѣхъ отношеніяхъ и жребіяхъ, сохранять свое правительство, тронъ и государство такими, каковы они теперь. Я помню слова одного царственнаго моего друга: „довѣріемъ пробуждается довѣріе." По-истинѣ, это теперь моя прекрасная надежда. Что довѣріе мое къ вамъ очень велико, это я доказалъ моими словами и запечатлѣлъ дѣломъ—тѣмъ, что призвалъ васъ. Отъ васъ, господа, я также ожидаю доказательствъ довѣрія и отвѣта дѣломъ на мою рѣчь. Я призвалъ васъ, Богъ мнѣ свидѣтель, какъ самый истинный, какъ самый лучшій, какъ самый вѣрный другъ вашъ, и твердо увѣренъ, что, изъ сотень, нѣтъ передо мною ни одного, который въ это время не рѣшился бы показать себя моимъ другомъ. Нѣкоторые изъ васъ были въ Кёнигсбергѣ 10-го Сентября 1840 года, и еще теперь слышу я громоподобный звукъ вашей клятвы въ вѣрности, живительно проникшій мнѣ въ душу. Многіе изъ васъ, въ день присяги моихъ германскихъ наслѣдственныхъ земель, отвѣчали мнѣ, вмѣстѣ съ тысячами, никогда не умолкающимъ въ сердцѣ моемъ „да", когда я приглашалъ васъ „помогать и содѣйствовать мнѣ сердцемъ, умомъ, словомъ и дѣломъ, въ вѣрности и любви, при сохраненіи Пруссіи такою, какая она есть и какою должна оставаться, если не хотятъ ея гибели, и не покидать, не останавливать меня въ осторожномъ, но твердомъ шествіи впередъ, а итти со мною въ дни ясные и сумрачные." Сдержите теперь свое слово! выполните всѣ драгоцѣнную клятву, которую произнесли вы!

„Вы можете это сдѣлать уже при одномъ изъ важнѣйшихъ вашихъ занятій, составивъ комитеты изъ настоящихъ искреннихъ друзей трона и нашего добраго дѣла,—изъ людей, которые поняли, что, въ нынѣшнее время, первая обязанность чиновъ заключает-

„W monarchii mojéj żaden stan nie jest wyższy lub niższy od drugiego. W zarówno ważnych prawach, w zarówno znaczących zaszczytach stoją każdy obok z drugiemi; ale każdy we właściwych swych szrankach, każdy we właściwym porządku. To jest możliwa i rozsądna równość—to jest wolność!

„Szlachetni Panowie i wierne Stany!

„Jeszcze słowo o kwestyi żywotnéj, tak jest, o kwestyi żywotnéj między tronem a Stanami. Król w Bogu spoczywający, wywołał do życia Stany po dojrzałéj rozwadze, w duchu historyczno niemieckim, i jam prowadził daléj jego dzieło jedynie także w tym duchu. Przeniknijcie się, Panowie, zaklinam was, duchem tych starożytnych ustaw. Wy, Mości Panowie, jesteście Germańskiemi Stanami w starożytném tego słowa znaczeniu, to jest przedewszystkiem i istotnie „Reprezentantami i strożami własnych praw waszych", praw Stanów, których zaufanie, większą daleko z pomiędzy was liczbę, na to Zgromadzenie wysłało. Następnie, macie też używać praw, jakie wam korona przyznała, i nadto udzielać koronie rady, jakiéj od was wymagać będzie Nakoniec wolno wam, ale tylko po dojrzałéj rozwadze, przedstawiać do stóp tronu, prośby i zażalenia, wypływające z zakresu działalności waszéj i właściwego stanowiska waszego.

„To są prawa, to są obowiązki Stanów Germańskich, to jest chlubne powołanie wasze. Nie jest atoli powołaniem waszém „reprezentować opinie", popierać opinie czasowe i szkolne. Byłoby to albowiem całkiem nie po niemiecku, i nadto całkiem niepraktycznie dla dobra ogółu; gdyż musiałoby doprowadzić koniecznie do zawiłych zatargów z koroną, która podług praw Bozkich i krajowych, i podług wolnego swego postanowienia panować, nie zaś podług woli większości rządzić, jedynie może i powinna, jeżeli ten wyraz: „Prussy" niema stać się niebawem próżnym tylko dźwiękiem w Europie. Pojmując jasno położenie moje i powołanie wasze, i niezachwianém postanowieniem przejęty, we wszelkich okolicznościach zostać wiernym temu pojęciu, wszedłem pomiędzy was i przemówiłem do was z otwartością królewską. Z tąż samą otwartością, i jako najwyższy dowód mego ku wam zaufania, Szlachetni Panowie i wierne Stany, daję wam to moje krolewskie słowo, że nie byłbym tu was powołał, gdybym był miał najmniejszą wątpliwość, że wasze powołanie inaczéj tłumaczyć będziecie, lub że zechcecie odegrywać rolę tak zwanych reprezentantów ludu. Nie byłbym tego uczynił z powodu, iż wówczas, według najgłębszego mego przeświadczenia, tron i państwo wystawioneby były na niebezpieczeństwo, i że uznaję za najpiérwszy obowiązek, we wszystkich stosunkach i wypadkach, zachować memu rządowi tron i państwo tak jak są dzisiaj. Pomnę na wyrazy królewskiego przyjaciela: „ufność wzbudza ufność." Dzisiaj, zaprawdę, jest to moją najpiękniejszą nadzieją. Że moja w was ufność jest bardzo wielką, okazałem wam słowy i stwierdziłem czynem, przez powołanie was tutaj I po was, Mości Panowie, oczekuję dowodów ufności, a w nich na mowę moję odpowiedzi w czynie. Bóg jest mi świadkiem, że powołałem was, jako wasz najprawdziwszy i najlepszy przyjaciel, i mocno jestem przeświadczony, że między stami, stojącymi przedemną, niema ani jednego, któryby nie postanowił stale okazać się obecnie moim przyjacielem. Wielu z was znajdowało się w Królewcu 10 września 1840 roku, a jeszcze teraz słyszę grzmiący głos waszéj przysięgi wierności, który radośnie duszę moję przeniknął. Wielu z was w dniu składania mi hołdu przez moje dziedziczne kraje niemieckie, wespół z tysiącami ludu, wykrzyknęło sercu mojemu wiecznie pamiętne: „Tak jest"; gdy was wezwał, abyście sercem, duchem, słowem i czynem, w miłości i wierności, dopomagali mi do utrzymania Pruss takiemi, jak są, i jakiemi pozostać muszą, jeżeli nie mają zaginąć, i abyście w rozważnym, ale silnym i młodzieńczym postępie, nie opuszczali mię i nie opóźniali się sami, ale dotrwali ze mną w złéj i dobréj chwili. Wywiążcie się dziś z danego słowa, i dopełnijcie wszyscy waszéj owéj świętéj przysięgi.

„Możecie to już uczynić przy jednym z najważniejszych obowiązków powołania waszego, wybierając do komitetów, prawych, szczérych przyjaciół tronu i naszéj dobréj sprawy. Mężów, którzy pojęli, że w tych czasach piérwszym jest obowiązkiem Stanów, każdy dobry sposób

ся въ оживленіи и возвышеніи собственнымъ примѣромъ всякаго добраго чувства, всякой вѣрности въ государствѣ, и, напротивъ, въ униженіи и подавленіи всякаго рода разновидной невѣрности,—изъ людей, господа, которые враги всякому рабству, болѣе же всего враги позорному ярму, какое ложь, принимающая на себя личину свободомыслія, хочетъ возложить на ихъ выи. Этотъ актъ избранія будетъ дѣломъ рѣшительнымъ, обильнымъ важными послѣдствіями. Взвѣсьте это вашимъ сердцемъ и выбирайте вашею совѣстью.

,,Подумайте также, что время неизвѣстности о составѣ чиновъ миновало. Многое, что снисхожденіе могло до сихъ поръ извинять этою неизвѣстностью, не имѣетъ отнынѣ никакихъ извиненій. 3-е Февраля нынѣшняго года, какъ 3-е Февраля 1813, открыло истиннымъ сынамъ отечества путь, которому они должны слѣдовать. Но то же невыразимое счастіе, которое испытывалъ тогда мой увѣнчанный славою родитель, испытываю нынѣ и я, теперь, въ эту минуту. Я, подобно ему, говорю прусскимъ, германскимъ сердцамъ мужей.

,,И такъ, свѣтлѣйшіе, благородные князья, графы и господа, любезно вѣрные чины дворянства, городовъ и сельскихъ общинъ! Приступайте съ Богомъ къ своему дѣлу. Твердо уповаю, что во все это важное время нашего соединенія, когда смотритъ на васъ вся Европа, вы покажете себя истинными Пруссаками, какими останетесь и впредь, при всѣхъ собраніяхъ чиновъ. Тогда, повѣрьте мнѣ, не преминетъ низойти на насъ и Божіе благословеніе, ,,которому одному все возможно.“ При нашемъ единодушіи, оно разольется широкимъ потокомъ на этотъ и на грядущіе роды и, надѣюсь, на все прекрасное германское отечество, и разольется такимъ потокомъ, при которомъ можно жить въ довольствѣ и безопасности, какъ на хорошо-защищенныхъ берегахъ обильныхъ водъ земнаго шара. Теперь же, еще разъ привѣтствую васъ изъ глубины моего сердца!“

— По произнесеніи этой рѣчи, Его Величество Король подозвалъ къ подножію трона маршаловъ сейма, князя *Сольмскаго* и подполковника *Рохова*, и обратилъ къ нимъ слѣдующія слова:

,,Князь Сольмъ Гогенъ-Сольмъ-Лихскій!

,,Вы исполнили мою просьбу, принявъ важную должность маршала высокаго дворянства, а съ тѣмъ вмѣстѣ и должность маршала соединеннаго сейма. Объявляю вамъ въ присутствіи общаго собранія мою признательность. Примите изъ рукъ моихъ знаки вашего достоинства. Богъ да благословитъ ваши усилія!

,,Г. Адольфъ Роховъ! вы послѣдовали моему призыву, когда я пригласилъ васъ возложить на себя должность маршала трехъ чиновъ; страдая тогда болѣзнію, вы не могли исполнить мое желаніе, какъ только по чувству патріотизма, любви ко мнѣ и къ отечеству. Благодарю васъ за то отъ всего моего сердца. Примите изъ рукъ моихъ знаки вашей должности, и благословеніе Божіе да ниспошлется трудамъ вашимъ!“

— Министръ внутреннихъ дѣлъ, принявъ повелѣнія Его Величества Короля, объявилъ сеймъ открытымъ; послѣ чего маршалъ соединеннаго сейма, приблизившись къ трону, произнесъ слѣдующую рѣчь:

,,Всемилостивѣйшій Король и Государь!

,,Нѣтъ ни единаго между нами, кто не былъ бы глубоко тронутъ величіемъ королевскаго слова, къ намъ обращеннаго, и важностію настоящей минуты. Ваше величество, совершивъ великое законодательное дѣло, соединили вокругъ себя своей особы вѣрные чины свои. Ваше величество, по-истинѣ, можете быть увѣрены въ благодарности преданнаго вамъ народа. Мы всѣ, собранные представители всѣхъ классовъ націи, хотимъ засвидѣтельствовать дѣлами народную признательность; мы хотимъ исполнить съ вѣрностью, усердіемъ и рѣшимостью все, чего ваше величество въ правѣ ожидать отъ насъ: мы хотимъ въ эту самую минуту выразить наши искреннѣйшія желанія сими словами: Богъ да благословитъ и сохранитъ Короля! Да здравствуетъ Король!“

Все собраніе сопровождало эти слова тройнымъ восклицаніемъ: ,,да здравствуетъ Король!“ послѣ чего Его Величество удалился изъ залы.

---

myślenia, każdą wierność dla kraju własnym przykładem ożywiać i podnosić, przeciwnie zaś, każdy rodzaj wieloksztaltnéj niewierności poskramiać surowo i karcić; mężów, moi Panowie, którzy wszelkiemu niewolnictwu przeciwni, brzydzą się przedewszystkiém tém haniebném jarzmem, które zbłąkana opinia (spotwarzając miano wolnomyślności) na ich karki nałożyć pragnie. Wybór ten będzie czynem bardzo stanowczym, czynem nader obfitym w następstwa. Rozważcież to więc w swych sercach i obierzcie podług sumienia.

,,Pomnijcie też, że przeszedł już czas niewiadomości, co do układu i treści organizacyi Stanowéj. To, co dotychczas pobłażanie niewiadomością tą uniewinniać mogło, nie ma odtąd żadnéj wymówki. Dzień 3-ci Lutego b. r, równie jak 3-ci Lutego 1813, otworzył prawym synom ojczyzny drogę, którą postępować powinni; a to niewysłowione szczęście, jakiego wówczas doznawał uwieńczony chwałą mój Ojciec, jest dzisiaj także i mojém, dziś, i oto właśnie w téj chwili. Albowiem, równie jak on, przemawiam do serc Prusskich, do serc mężów Niemieckich.

,,Teraz więc, JO. szlachetni Xiążęta, Hrabiowie i Panowie, kochane i wierne stany rycerstwa, miast i gmin wiejskich! idźcie z Bogiem do waszéj pracy. Mam teraz pewną nadzieję, iż przez cały ważny ten czas naszego połączenia, podczas gdy cała Europa ma na was obrócone oczy, okażecie się jako prawdziwi Prussacy, i że na przyszłość, we wszystkich stopniowaniach naszych Stanowych Zgromadzeń, jak prawdziwi Prussacy dotrwacie. Nówczas, wierzcie mi, nie zbędzie nam i na Błogosławieństwie Bożem, jedném niezbędnie potrzebném, od którego wszystko zależy. Wypłynie ono ze zgodności naszéj i rozleje się rzeką szeroką na obecne i przyszłe pokolenia, a oraz, mam nadzieję, na całą świetną Niemiecką ojczyznę; rzeką, nad którą się tak bezpiecznie i mile zamieszka, jak nad dobrze obwarowanym brzegiem użyźniającéj, wielkiéj wody téj ziemi. A teraz, z głębi serca mojego, raz jeszcze, witam was!“

Po skończeniu téj mowy, która trwała około trzech kwadransów, i którą Król miał całkiem zpamięci, J. K. Mość wezwał przed tron swój Marszałków Sejmowych: Xięcia *Solms* i Podpółkownika *Rochow*, i przemówił do nich w te słowa:

,,Xiążę Solms-Hohen-Solms Lich! Uczyniłeś zadość méj prośbie, przyjąwszy ważny urząd Marszałka Stanu Magnatów, a przytem Marszałka Połączonego Sejmu, gdy wszystkie Stany obradują razem. Oświadczam ci, w obec zgromadzonych Stanów, moje dzięki. Przyjmij zarazem oznakę swéj godności z rąk moich. Bóg niechaj błogosławi usiłowaniom twoim!“

,,Panie Adolfie Rochow! Usłuchałeś mego głosu, kiedym cię wezwał, abyś przyjął urząd Marszałka trzech Stanów. Złożony wówczas chorobą, tylko przez czysty patryotyzm, przez czystą ku mnie i ojczyznie miłość, posłusznym byłeś mojemu wezwaniu. Dziękuję ci z całego serca. Przyjmij oznakę godności z rąk moich, i niech błogosławieństwo Bozkie uświęca twe prace!“

Poczém, Minister spraw wewnętrznych ogłosił, z rozkazu Króla, że Sejm został otwarty, a Marszałek Połączonego Sejmu wystąpiwszy przed tronem, przemówił jak następuje:

,,Najmiłościwszy Królu i Panie!

,,Nie masz nikogo z pomiędzy nas, coby nie był najżywiéj przejęty Królewską potęgą słów, któreś W. K. M. do nas wyrzekł, oraz ważnością chwili, któréjsmy doczekali. Po ukończeniu wspaniałego dzieła prawodawstwa, Zgromadziłeś W. K. M około siebie wierne Stany swoje. Możesz W. K. M. zaprawdę być pewnym wdzięczności swego wiernego ludu. My, zgromadzeni tu Reprezentanci wszystkich klass narodu, chcemy okazać czynem dowód wdzięczności jego; chcemy wiernie, silnie i stanowczo uskutecznić to, czego W. K. M. oczekiwać po nas masz prawo; i oto zaraz w téj chwili, najżywsze życzenia nasze, chcemy zamknąć i wyrazić w tych słowach: ,,Boże błogosław Króla! Boże zachowaj Króla; niech żyje Król!“

Całe zgromadzenie trzykrotném wykrzyknieniem powtórzyło te słowa; poczém J. K. Mość opuścił salę.

Франція.

Парижъ, 13 *Апрѣля*.

Третьяго дня Королева и принцесса Аделаида посѣтили Королеву Христину; а вчера внесенъ въ книгу актовъ патентъ на право гражданства, выданный герцогу Ріанзаресу, съ присвоеніемъ ему титула герцога Монтморо.

— Папскій нунцій, монсиньоръ Гарибальди, посѣтилъ вчера Королеву Христину.

— Графиня Брессонъ прибыла сюда изъ Мадрида съ своимъ сыномъ (которому Королева Испанская пожаловала титулъ герцога Санта-Изабель), и со всѣмъ семействомъ.

— Въ минувшую Субботу, министръ торговли и земледѣлія объяснялъ въ бюджетной коммисіи кредиты, требуемые по его вѣдомству. Коммисія согласилась на отпускъ 100,000 франковъ, для поощренія сельскаго хозяйства, посредствомъ учрежденій выставокъ земледѣльческихъ произведеній въ Пуасси, и другихъ подобнаго рода заведеній. Разсмотрѣніе прочихъ кредитовъ отложено на дальнѣйшее время.

— Вчера, палата депутатовъ приняла проектъ закона, коимъ разрѣшено министру финансовъ, выдать компаніямъ желѣзныхъ дорогъ представленные ими залоги. Законъ этотъ утвержденъ 215 голосами противъ 27.

— Абд-эль-Кадеръ перекочевалъ въ малую степь, съ тою цѣлію, чтобы овладѣть оазисами, лежащими по ту сторону Соленаго озера; но туда отправлены два отряда французскихъ войскъ, чтобы довершить покореніе этой страны.

— Изъ Тулона пишутъ, что линѣйный корабль *Inflexible* получилъ предписаніе отплыть на Востокъ, чтобы усилить флотъ при берегахъ Греціи, куда недавно вышла изъ Мальты англійская эскадра.

— Въ *Courrier Francais* пишутъ о важномъ недоразумѣніи, возникшемъ между французскимъ консуломъ въ Порто и португальскимъ правительствомъ, по случаю задержанія блокадною эскадрою одного французскаго судна.

— Въ Константинополѣ будетъ устроенъ французскій госпиталь, въ который будутъ принимать больныхъ всѣхъ Христіанскихъ націй.

— Еще умеръ одинъ изъ сподвижниковъ Наполеона, генералъ-лейтенантъ Домеръ, отличавшійся во всѣхъ военныхъ экспедиціяхъ. По возстановленіи Бурбоновъ онъ велъ частную жизнь, а послѣ Іюльской революціи снова вступилъ въ должность; однако не принялъ предложеннаго ему званія пера.

— Король приказалъ поставить въ Версальскомъ музеѣ статую генералъ-лейтенанта Друо.

15 *Апрѣля*.

Неокладныя подати составили въ первые три мѣсяца сего года 194.274,000, то есть 9,435,000 фр. болѣе, чѣмъ въ первую четверть 1845 года, и 4,155,000 фр. менѣе, чѣмъ въ прошломъ году.

— Ген. Конча прибылъ сюда и немедленно былъ принятъ въ аудіенціи Королевою Христиною. Слухи, будто онъ сообщилъ Королевѣ неблагопріятныя извѣстія, не подтверждаются. Аудіенцію получилъ онъ посредствомъ Испанскаго посланника, чрезъ котораго Королева приказала объявить ему, что если онъ пріѣхалъ какъ частное лице, то она охотно его пріиметъ въ 8 часовъ вечера; если же онъ имѣетъ оффиціальное порученіе, то Е. В. пріиметъ его на другой день, въ 12 часовъ утра, но не иначе, какъ въ присутствіи посланника. Генералъ отвѣчалъ на это, что онъ только желаетъ представиться Ея Величеству, но что оффиціяльнаго порученія не имѣетъ.

— Г. Гизо давалъ третьяго дня большой обѣдъ, на которомъ находился также лордъ Норменби съ своею супругою.

— О'Коннель прибылъ 11-го числа въ Ліонъ, гдѣ намѣревался пробыть нѣсколько дней. Въ одномъ изъ ирландскихъ журналовъ утверждаютъ, что Король Французскій и Королевская фамилія, во время пребыванія О'Коннеля въ Парижѣ, оказывали ему уваженіе, но въ *Journal des Débats* опровергаютъ это.

— Въ Монитерѣ пишутъ, что изъ всѣхъ частей Франціи получаются извѣстія о хорошихъ всходахъ хлѣба.

Francya.

Paryż, 13 *kwietnia*.

Zawczoraj Królowa i Xiężniczka Adelaida odwiedziły Królowę Krystynę, a wczoraj wpisano do akt patent Królewski, nadający Xięciu Rianzarez (Muños) naturalizacyą francuzką, z tytułem Xięcia Montmoro.

— Nuncyusz apostolski, Monsignor Garibaldi, odwiedził wczoraj Królowę Krystynę.

— Hrabina Bresson przybyła tu z Madrytu, z synem swoim, którego Królowa hiszpańska mianowała Xięciem Santa Isabel, i z całym swoim dworem.

— Zeszłéj Soboty, Minister handlu i rolnictwa dawał kommissyi budżetowéj objaśnienie, co do nowych kredytów dla jego wydziału. Kommissya przychyliła się do udzielenia mu 100.000 fr., na zachęcenie rolnictwa, to jest, na wystawy płodów rolniczych w Poissy, tudzież na inne podobne zakłady. Ostateczne zaś uchwalenie innych kredytów do późniejszego czasu odroczyła.

— Wczoraj, uchwaliła Izba Deputowanych projekt do prawa, upoważniający Ministra skarbu do stopniowego zwracania kaucyi spółkom dróg żelaznych. Prawo to przeszło większością 215 głosów przeciw 27.

— Abd el-Kader zaczął działać zaczepnie i udał się na małą pustynię, w celu opanowania oazów, leżących za Słoném jeziorem; atoli w téj chwili wysłano tam dwie kolumny wojska francuzkiego, dla ostatecznego zajęcia tych okolic.

— Donoszą z Tulonu, że okręt liniowy *Inflexible*, otrzymał rozkaz udać się na morza Wschodnie, w celu wzmocnienia floty przy brzegach greckich, dokąd niedawno odpłynęły z Malty okręty angielskie.

— *Kuryer Francuzki* donosi o ważném nieporozumieniu między Konsulem francuzkim w Porto a rządem Portugalskim, z powodu zabrania jednego okrętu francuzkiego, przez flotę blokującą.

— W Stambule ma być urządzony szpital francuzki, do którego chorzy wszystkich narodów Chrześciańskich przyjmowani będą.

— Znowu umarł jeden z towarzyszy broni Napoleona, Jenerał-Porucznik Hr. Daumerc, który się odznaczał zaszczytnie we wszystkich wyprawach; za restauracyi pędził życie prywatne, a po rewolucyi Lipcowéj objął znowu dowództwo dywizyi, jednakże ofiarowanego mu parostwa nie przyjął.

— Król kazał postawić posąg Jenerał-Porucznika Drouot w muzeum Wersalskiem.

Dnia 15 *kwietnia*.

Podatki niestałe przyniosły w piérwszym kwartale b. r. 194.274,000 fr., to jest: o 9,435,000 fr. więcéj jak w odpowiednim kwartale 1845 r., a 4,155,000 fr. mniéj jak roku zeszłego.

— Przybył tu Jenerał Concha i natychmiast otrzymał posłuchanie u Królowéj Krystyny; nie potwierdza się jednak pogłoska, iżby miał pomienionéj Monarchini nieprzyjemnych udzielić wiadomości. Posłuchanie otrzymał za pośrednictwem Posła hiszpańskiego, przez którego Królowa kazała mu powiedzieć, że jeżeli przybywa jako prywatny, chętnie go przyjmie o godzinie 8-méj wieczorem; jeżeli zaś ma polecenie urzędowe, może go widzieć nazajutrz o 12-éj; jednakże tylko w obecności Posła. Na to odrzekł Jenerał, że tylko powodowany jest chęcią złożenia Monarchini swego osobistego uszanowania, i niema żadnego polecenia urzędowego.

— P. Guizot dawał zawczoraj wielki obiad, na którym znajdował się także Lord Normanby ze swoją małżonką.

— O'Connell przybył d. 11 go do Lyonu, gdzie miał kilka dni wypocząć. Jeden z dzienników Irlandzkich utrzymuje, że Król Francuzów i Xiążęta rodziny Królewskiéj dawali O'Connelowi, podczas jego pobytu w Paryżu, oznaki swego dlań szacunku, czemu *Journal des Débats* najuroczyściéj zaprzecza.

— *Monitor* donosi, że ze wszystkich części Francyi nadchodzą wiadomości o wyborném wschodzeniu zasiewów.

Англія.

Лондонъ. 12 *Апрѣля.*

Сегодня, въ первый разъ послѣ праздниковъ, было засѣданіе нижней палаты, въ коемъ разсматриваемы были по большей части дѣла военнаго вѣдомства. Въ верхней палатѣ засѣданія еще не начались.

— Изъ Нью-Іорка получены извѣстія отъ 16 Марта. Въ одномъ изъ тамошнихъ журналовъ утверждаютъ, что отрядъ генерала Сантаны снова сражался съ отрядомъ Тейлора, подъ Сальтилою, и что Американцы были разбиты. Реляція объ этой битвѣ получена, какъ говорятъ, военнымъ министерствомъ въ Вашингтонѣ, 14 Марта.

— Съ послѣдней почтою изъ Лиссабона отъ 31-го Марта, получены донесенія не слишкомъ благопріятныя для Королевы; и, слѣдовательно, могущія ускорить англійскую интервенцію. По сему поводу въ *Morning Chronicle* пишутъ, что правительство предписало 150 ч. морскихъ солдатъ перевезти изъ Вулича въ Лиссабонъ, но въ послѣдствіи, распоряженіе это отмѣнено, потому что, какъ полагаютъ, Португальская Королева теперь уже находится на англійскомъ кораблѣ, который стоитъ на Тагѣ.

— Положеніе Ирландіи нисколько не поправляется, напротивъ того, какъ въ *Times* пишутъ, дѣлается хуже. Не смотря на принятыя для отвращенія голода мѣры, число преступленій усиливается. Всѣ журналы наполнены описаніями о кражѣ овецъ, грабежѣ огнестрѣльнаго оружія и смертоубійствахъ.

14 *Апрѣля.*

Королева осматривала сегодня съ своимъ супругомъ новое зданіе парламента, къ которомъ завтрашній день будетъ засѣданіе верхней палаты.

— Нижняя палата разсматривала вчера мѣстныя дѣла.

— Сегодня носились слухи въ Сити, что директоры банка представлялись по-утру канцлеру казначейства, и просили его о пріостановленіи выпуска банковыхъ ассигнацій сэръ Роберта Пиля.

Италія.

Римъ, 25 *Марта.*

Коллосальная статуя Св. Апостола Петра, произведеніе ваятеля Тадолини, поставлена была, третьяго дня, на устроенномъ для сего пьедесталѣ, подлѣ большаго крыльца церкви св. Петра, въ присутствіи Папы, возсѣдавшаго на приготовленномъ мѣстѣ въ большомъ преддверіи, и безчисленнаго множества народа. Вторая статуя св. Апостола Петра будетъ, вѣрно, также на дняхъ поставлена. Фасадъ церкви весьма много выиграетъ отъ помѣщенія сихъ двухъ огромныхъ статуй. Папа, принятъ былъ съ живѣйшею радостію, и самое восторженное *Evviva!* повторяемое несмѣтными толпами народа, сопровождало Его Святѣйшество, при возвращеніи во дворецъ.

— Вчера, Папа собралъ у себя кардиналовъ, коимъ предложилъ проектъ будущаго правленія, опредѣляющій правила дѣйствій всякой власти. Такимъ образомъ слѣдуетъ ожидать, что вскорѣ будетъ обнародовано открытіе министерскаго совѣта и назначеніе государственнаго совѣта, долженствующаго состоять изъ 45 членовъ.

— До сихъ поръ получали изъ провинцій только извѣстія о безпокойствахъ по случаю дороговизны хлѣба, но изъ Витербо доносятъ, что тамъ напали на нѣсколькихъ человѣкъ посреди улицы, безъ всякой причины, нанесли имъ раны и даже умертвили. Въ числѣ убитыхъ находится одинъ человѣкъ рѣдкой честности, заслужившій своими благодѣяніями любовь и уваженіе своихъ согражданъ, и о которомъ говорили, что у него нѣтъ ни одного врага. Это донесеніе возбудило справедливое опасеніе, тѣмъ болѣе что делегатъ, Монсиньоръ Орландини, прибылъ сюда, и еще не знаютъ, какія мѣры приняло правительство.

— Бывшій президентъ Боливійской республики, генералъ Санта Крусъ, прибылъ сюда.

— Въ этомъ году такъ много иностранцевъ прибыло сюда на праздникъ Пасхи, что во время Богослуженія трудно протѣсниться сквозь толпу.

26 *Марта.*

Уже нѣсколько дней слышно было, что публика намѣрена изъявить массою свою привязанность къ Папѣ и воспользоваться для этого вчерашнею поѣздкою Его Святѣйшества въ Церковь Санта Марія со-

Anglia.

Londyn, 12 *kwietnia.*

Dzisiaj odbywało się pierwsze posiedzenie Izby Niższéj po feryach świątecznych, na którém zajmowano się wyłącznie sprawami wojskowego zarządu. Izba Wyższa jeszcze nie obraduje.

— Z New-Yorku mamy wiadomości z d. 16 go marca. Jedna z tamecznych gazet utrzymuje, że między Jenerałami: Santaną i Taylorem zaszła druga bitwa, pod Saltillo, w któréj Amerykanie zostali pokonanymi. Wiadomość o téj porażce miała 14-go marca nadejść do Ministerstwa wojny w Washingtonie.

— Ostatnia poczta z Lizbony z d. 31 marca, przywiozła wiadomości niezbyt pomyślne dla sprawy Królowéj, a tém samém zdolne przyśpieszyć interwencyą angielską. Z tego względu czytamy w *Morning-Chronicle*, że rząd kazał 150 żołnierzy morskich przewieźć z Woolwich do Lizbony, następnie atoli cofnął ten rozkaz: albowiem głoszą, iż Królowa Portugalska ma się już w obecnéj chwili znajdować na pokładzie angielskiego okrętu admiralskiego, stojącego na Tagu.

— Stan Irlandyi w niczém się nie polepsza, a nawet, jak *Times* mniema, coraz się pogorsza. Zaledwie bowiem zaradzono śmierci z głodu, a znowu dawniejsze pojawiają się zbrodnie. Pisma czasowe napełnione są doniesieniami o kradzieży owiec, rabunku broni palnéj i gwałtownych morderstwach.

Dnia 14 *kwietnia.*

Królowa zwiedziła dzisiaj z małżonkiem swoim nowy pałac parlamentu, w którym Izba Wyższa rozpocznie jutro swoje obrady.

— Izba Niższa zajmowała się wczoraj przedmiotami miejscowemi.

— Dzisiaj krążyła w City pogłoska, że dyrektorowie banku mieli rano posłuchanie u Kanclerza Izby skarbowéj w celu zaniesienia do niego prośby, aby zawiesił wydawanie biletów bankowych Sir Roberta Peel.

Włochy.

Rzym, 25 *marca*

Kolosalna statua św. Apostoła Piotra, dzieło rzeźbiarza Tadolini, ustawioną została wczoraj na urządzonéj do tego podstawie, obok wielkich wschodów przed kościołem św. Piotra, w obecności Papieża, który zajął miejsce na przygotowaném siedzeniu w wielkim przedsionku, i niezliczonego mnóstwa ludu. Druga statua św. Apostoła Piotra będzie zapewne w tych dniach postawioną. Wrażenie fasyaty zyska nader wiele na tych dwóch ogromnych kolosach. Papież za przybyciem swojém przyjęty został z trudnemi do opisania radości okrzykami, a najżarliwsze *Evviva!* powtarzane z ust niezliczonych tłumów, towarzyszyły mu za powrótem do pałacu.

— Wczoraj zgromadził Papież u siebie Kardynałów, którym przełożył przyszły podział rządu, oznaczający, jaki każdéj z różnych władz zakres działania jest przeznaczony. Tym sposobem spodziewać się należy, że otworzenie Rady Ministrów i ustanowienie Rady Stanu, z 45 członków złożonéj, wkrótce ogłoszone będą.

— Dotąd nadchodziły tu z prowincyi same tylko wiadomości o zaburzeniach z powodu drożyzny zboża, ale teraz donoszą z Viterbo, że tam banda złoczyńców napadła na wiele osób śród ulicy, i bez żadnéj przyczyny zadała im ciężkie rany i nawet kilku zabiła. W liczbie zabitych znajduje się osoba głośnéj poczciwości, która przez swoje dobrodziejstwa zasłużyła na powszechną miłość i szacunek swoich spółobywateli, i o któréj mówiono powszechnie, że nie miała żadnego osobistego nieprzyjaciela. Wiadomość ta obudziła słuszną obawę, tém bardziéj, że delegat, Monsignor Orlandini, przybył do Rzymu, i jeszcze nie wiadomo co rząd w téj mierze przedsięweźmie.

— Przybył tu Jenerał Santa Cruz, były Prezydent Rzeczypospolitéj Boliwijskiéj.

— Liczba cudzoziemców, w tym roku na wielki tydzień zgromadzonych, jest tak wielka, że jest trudno przez tłumy podczas obrzędów kościelnych przecisnąć.

Dnia 26 *marca*

Już od kilku dni słychać było, że publiczność tutejsza miała zamiar okazać w massie cześć i przychylność swoje ku osobie Ojca św., i że obrano na to dzień wczorajszy, jako uroczystość Zwiastowania N. P. M., w któréj Pa-

пра Минерва, въ которой Папа ежегодно присутствуетъ на литургіи въ день Благовѣщенія. Съ этою цѣлію многія тысячи людей собрались вчера по-утру на Монте-Кавалло, и привѣтствовали Папу, при выѣздѣ его, громкими восклицаніями: *Evviva Pio nono*! На всемъ пути до церкви окна всѣхъ домовъ, мимо которыхъ проѣзжала процессія, были украшены коврами, и всюду раздавались тѣ же восклицанія. Папа, пригласившій кардиналовъ Симонетти и Пикколомини сѣсть въ свою карету, казалось, не смотря на эту живѣйшую демонстрацію, былъ въ большомъ уныніи, что должно приписать печальнымъ извѣстіямъ, ежедневно получаемымъ изъ провинцій. Тотъ же восторгъ обнаружился при обратномъ проѣздѣ Папы. Прибывъ во дворецъ, Его Святѣйшество вышелъ на балконъ и благословилъ народъ. Посреди криковъ народа ясно можно было отличить восклицанія: „*Fiducia nel popolo*! — *Coraggio, Santo Padre*! — *Evviva Pio nono solo*!“

— Предметомъ общихъ разговоровъ въ Римѣ, служитъ, между прочимъ, слѣдующій случай. Недавно, въ одно утро, вошелъ въ Папскія аванзалы старый горецъ, важнаго вида, и выразилъ желаніе быть представленнымъ Его Святѣйшеству. Ему объявили, что сегодня это не возможно; не смотря на то, горецъ все таки настаивалъ въ своемъ требованіи, объявивъ, что онъ непремѣнно долженъ говорить съ Папою, и что онъ не сдѣлаетъ шага съ мѣста до тѣхъ поръ, пока не представится ему; и если бы его захотѣли силою удалить, то онъ ляжетъ на порогѣ, и будетъ ожидать выхода Папы. Наконецъ доложили объ этомъ Его Святѣйшеству, который велѣлъ немедленно впустить просителя. Лишь только горецъ вошелъ въ кабинетъ, Пій IX тотчасъ узналъ въ немъ своего молочнаго брата, то есть сына своей кормилицы, и радушно принявъ его, началъ распрашивать о здоровьи его матери, о ея состояніи, и наконецъ, предложилъ вопросъ — о чемъ онъ пришелъ просить его; горецъ отвѣчалъ, что мать его и онъ самъ, слава Богу, благоденствуютъ, что они живутъ въ довольствѣ, и что потому онъ ничего не требуетъ, а пришелъ единственно съ того цѣлію, чтобы увидѣть Папу. Но когда Его Святѣйшество, послѣ непродолжительнаго разговора, хотѣлъ разстаться съ нимъ, говоря ему, чтобы онъ возвратился домой и заботился о старой своей матери, горецъ объявилъ, что онъ не думаетъ исполнить сего, но что онъ хочетъ остаться при Папѣ, чтобы бдѣть за безопасностію его персоны. Напрасно Пій IX толковалъ ему съ улыбкою, что онъ имѣетъ для этого стражу, и что это неумѣстно, и проч.; старый горецъ упорствовалъ въ своемъ намѣреніи, умоляя, чтобы ему дали какое нибудь занятіе, лишь бы только онъ могъ находиться при Его Святѣйшествѣ. Папа согласился наконецъ, и велѣлъ помѣстить его помощникомъ садовника въ Ватиканскомъ саду. Въ продолженіе нѣсколькихъ дней старый горецъ занимался тамъ усердно, къ совершенному удовольствію своего начальника; но вскорѣ опять отправился къ Папѣ, говоря, что ватиканскій садъ хотя и прекрасенъ, и все ему нравится въ немъ, но что онъ не можетъ перенести скуки отъ того, что слишкомъ удаленъ отъ лица Папы, и умоляетъ Его Святѣйшество, чтобы ему было дозволено заниматься покрайней мѣрѣ въ частномъ папскомъ саду, гдѣ онъ могъ бы видѣть его хотя одинъ разъ въ день. Наконецъ и это дѣтское прошеніе стараго горца принято, и нынѣ онъ занимается въ саду на Монте-Кавалло, куда также вызвана изъ деревни его мать, бывшая кормилица Папы, которая проживаетъ вмѣстѣ съ сыномъ.

Неаполь, 27 *Марта*.

Вчера возвратился сюда съ острова Мальты кавалеръ Агрести, неуспѣвшій исполнить своего порученія. На него возложено было заключеніе договора съ принцемъ Капуанскимъ и перевезеніе его въ столицу; но принцъ не согласился на многія условія. Однако, повидимому, Король не отказался отъ желанія помириться съ братомъ, такъ какъ эти условія не составляютъ большой важности.

pież udaje się zwykle co roku do kościoła *Santa Maria sopra Minerva*, dla znajdowania się tamże na Mszy św. W tym celu tysiące ludu zgromadziły się wczoraj z rana na Monte-Cavallo, i przy wyjeździe Papieża z pałacu, powitały go grzmiącemi okrzykami: *Evviva Pio nono*! Na całéj drodze aż do kościoła, okna wszystkich domów, około których przechodziła processya, ozdobione były kobiercami, i wszędy rozlegały się też same okrzyki. Mimo wszakże wszystkich tych najżywszych oznak radości mieszkańców Rzymu, zdawało się, że Ojciec św., który jechał w karecie, wraz z Kardynałami Simonetti i Piccolomini pogrążony był w głębokim smutku, co należy przypisać niemiłym wiadomościom, które codziennie nadchodzą z prowincyi. Tenże sam zapał dał się widzieć w czasie powrótu Papieża. Za przybyciem do Kwirynalskiego pałacu, Jego Świątobliwość ukazał się na krużganku i udzielił błogosławieństwo ludowi. Śród okrzyków zgromadzonych tłumów wyraźnie słyszeć się dawały słowa: „*Fiducia nel popolo*! — *Coraggio, Santo Padre*! — *Evviva Pio nono solo*!“ (Ufaj ludowi! Śmiało Ojcze święty! Niech żyje Pius IX sam jeden).

— Przedmiotem powszechnych rozmów w Rzymie, jest między innemi następujące zdarzenie. Niedawno jednego poranku, wszedł na przedpokoje Papiezkie stary poważny Góral, i żądał być przypuszczonym do Ojca św. Odpowiedziano mu, iż teraz to być nie może; mimo to jednak, Góral obstawał uporczywie przy swojém żądaniu oświadczając, iż musi koniecznie mówić z Papieżem, i że dopóty nie ustąpi, dopóki się z nim nie zobaczy; a jesliby go przymusem oddalić chciano, położy się na progu, i będzie czekał na wyjście Papieża. Doniesiono więc o tém Jego Świątobliwości, który kazał natychmiast wpuścić proszącego. Ale zaledwie tenże wszedł do gabinetu, Pius IX poznaje w nim swego brata mlecznego, to jest syna swojéj mamki, i przyjąwszy go jak najuprzejmiéj, wypytuje o zdrowie jego matki, o powodzenie, i nakoniec, o co prosić przychodzi. Góral odpowiada, iż matka i on mają się, dzięki Bogu, dobrze, iż im na niczém nie zbywa, i że przeto niczego nie potrzebuje, i tylko przyszedł w tym celu, aby obaczyć Papieża. Wszakże gdy Jego Świątobliwość, po krótkiéj rozmowie, chce go pożegnać, zalecając mu, aby wrócił do domu i starą matkę pielęgnował, oświadcza Góral, iż tego wcale uczynić nie myśli, ale że chce pozostać przy Papieża, aby czuwać nad bezpieczeństwem jego osoby. Nadaremnie Pius IX przekłada mu z uśmiechem, iż ma na to straż dostateczną, iż to nie uchodzi, i t. d.; stary Góral upiera się stanowczo przy swojém, prosząc, aby mu dano jakiekolwiek inne zatrudnienie, byleby tylko mógł być zawsze w pobliżu Ojca św. Papież zezwolił nakoniec, i rozkazał przydać go ogrodnikowi w Watykanie, za pomocnika. Przez kilka dni stary Góral pracował tam ku zupełnemu zadowoleniu swego przełożonego, lecz wkrótce udał się znowu do Papieża, mówiąc, że ogrod Watykański jest wprawdzie bardzo piękny i wszystko mu się w nim podoba, ale że nie może wytrzymać z nudy, będąc tak oddalonym od jego osoby, i błaga Ojca św., aby mu pozwolono pracować przynajmniéj w prywatnym ogrodzie Papiezkim, gdzieby go choć raz codziennie mógł widzieć. Wysłuchano wreście dziecinnéj prośby staregoGórala, i teraz pracuje on w ogrodzie na Monte Cavallo, gdzie też sprowadzona ze wsi jego matka, była mamka Papieża, razem z nim mieszka.

Neapol, 27 *marca*.

Wczoraj, wrócił tu z Malty kawaler Agresti, nic nie sprawiwszy. P. Agresti miał zawrzeć układy z Xięciem Kapui i przywieźć go do tutejszéj stolicy, ale Xiążę nie chciał przyjąć wielu warunków. Zdaje się jednak, że Król nie zrzekł się zupełnie chęci pojednania się z bratem, gdyż punkta, o które idzie, mniejszéj są wagi.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Гликсберга—Печ. позвол. 22-го Апрѣля 1847 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ*.